

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№.....

..... 2022 г.

ПРОЕКТ

ДО

**МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ДОКЛАД

от acad. Николай Денков – министър на образованието и науката

Относно: *проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на национални програми за развитие на образованието – 2022 година*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

На основание на чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Вашето внимание проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на национални програми за развитие на образованието за 2022 година.

Националните програми за развитие на образованието се изпълняват със средства от държавния бюджет съгласно чл. 280, ал. 3, т. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО). Чрез разходите, които са включени за изпълнението им, се реализират национални мерки и дейности, чиито цели не могат да бъдат постигнати в желаната степен, ако се финансират в рамките на средствата по стандарти за издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците; подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие; развитие на детските градини, училищата и центровете за подкрепа на личностно развитие.

Проектите на Национални програми (НП) за 2022 г. са разработени в съответствие с приоритетните области и заложените цели в Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030).

С изпълнението на НП се цели повишаване на обхвата и качеството в предучилищното и училищното образование, намаляване дела на преждевременно напусналите училище и подобряване на образователните резултати; повишаване нивото на компютърните и цифрови умения, на дигиталните умения и компетенции, на образователните иновации. Специален фокус е развитието на личностния потенциал на децата и учениците, откриването и развитието на заложите и талантите им чрез разнообразни педагогически форми и дейности по интереси. Акцент е и разширяването на професионалното образование и обучение, модернизирание на училищната инфраструктура и на образователната среда като цяло, осигуряването на условия за квалификация на учителите и за осигуряване на образователната система с мотивирани педагогически специалисти.

С проекта на настоящото Решение на МС предлагаме през 2022 г. да се изпълняват 21 национални програми. Основната част от тях са изпълнявани и през 2021 г. с доказана ефективност и успешна реализация през предходни години.

Предлагаме да продължи изпълнението на програмите за подкрепа на иновациите сред основните и началните училища и сред професионалните гимназии, за осигуряване на непрекъснат образователен процес при отсъствие на педагогически специалист, за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците. Продължава и изпълнението на програмата за осигуряване на информационни и комуникационни технологии в системата на предучилищното и училищното образование, за оптимизиране на вътрешната структура на персонала, както и тези за подготовка и участие на ученици в олимпиади и състезания и провеждане на национално външно оценяване. И през 2022 година се предвижда да бъдат привлечени към системата преподаватели и специалисти от различни професионални области, като ще се финансира подготовката им във висшите училища, както и допълнителни практически обучения за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти.

През тази година се предвижда да продължи финансирането за подобряване на условията за експериментална работа в училищата, в които през учебната 2022/2023 година ще се осъществява профилирано обучение по физика и астрономия, химия и опазване на околната среда или биология и здравно образование. Ще се предоставят и условия за подкрепа на целодневната организация на учебния ден на учениците, като се създават условия за личностно развитие чрез занимания по интереси и творчески изяви. За поредна година ще се стимулира усвояването на учебното съдържание чрез посещения

на музеи, театрални постановки и концерти, чрез срещи с актьори и музиканти по теми, свързани с конкретно учебно съдържание. Ще се изпълняват мерки, свързани с подобряване на библиотечната среда – създаване на кът за четене – училищно пространство, което подпомага, развива и насърчава четенето. За трета година е включен и модул, по който ще се финансира изграждането на площадки за обучение по безопасност на движението по пътищата. Продължава и изпълнението на дейности за осигуряване на достъпна архитектурна среда и сигурност в училище и за подпомагане на общините при образователната десегрегация.

Ще продължи изпълнението на държавната политика, свързана със съхраняване и популяризиране на българското езиково и етнокултурно пространство зад граница и на националната, културната и духовната идентичност на българските граждани по света и на българските общности в чужбина.

Ще се подкрепят детските градини и училищата със задължително предучилищно образование, за споделяне на иновативни практики за провеждане на дейности с децата и семействата в и извън детската градина/училището, както и за насърчаване на двигателната активност на децата. Предвидени са дейности за модернизиране на материалната база в професионалните училища, на учебното и изпитно съдържание. Ще се подпомага ранното кариерно ориентиране и запознаването на учениците с възможностите, които дават различните професии за бъдеща реализация, както и информирането им за най-новите тенденции в развитието на техниката и технологиите. Предвиждат се и посещения на представители на бизнеса в училища, както и на учители в предприятия, с което се цели повишаване качеството на преподаване и формирането на знания и умения в областта на STEM компетентностите, както и създаване на партньорства между училища и работодатели.

Ще продължи осигуряването на постоянен достъп на всички 265 общини до Информационната система за реализация на Механизма (ИСРМ), чрез която се работи за обхващане и оставане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст. Общините имат ключова роля в дейността на екипите за увеличаване обхвата на децата, включени в предучилищното образование, която се засилва с въведеното с промените в Закона за предучилищното и училищното образование задължително предучилищно образование и за 4-годишните деца.

Предлагаме за втора поредна година да бъдат осигурени средства за реализиране на туристически пътувания за ученици от I клас до XI клас, придружени от учители и други педагогически специалисти от училища и центрове за специална образователна подкрепа, за преодоляване на негативните последици от неприсъственото обучение и пандемията от COVID-19. Предлагаме отново да бъдат осигурени условия за

подобряване на здравословното състояние на заетите в системата специалисти и превенция на рисковите социално значими и професионални заболявания.

И през 2022 г. ще бъде поставен акцент на взаимодействието в училищната общност и участието на родителите в различни инициативи. Ще бъдат разработени учебни помагала по общообразователните учебни предмети на чужд език за езиковите гимназии, както и на учебни помагала за обучението в чужбина, на учебници и на учебни комплекти за страната, а също и учебно помагало за деца и ученици чужденци, търсещи или получили международна закрила и мигранти в задължителна училищна възраст.

Предлагат се две нови НП:

НП „Заедно в изкуствата и в спорта“ има за цел осигуряването на условия за личностно развитие на учениците чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни спортове и изкуства, насочени към стимулиране на техните интереси, способности и компетентности. Заниманията с изкуства и спорт развиват ключови компетентности, необходими не само в образователния процес, но и в живота.

НП „Подкрепа на образователните медиатори и социалните работници“ цели формирането на положителни нагласи към училището сред родителите на ученици от уязвими групи и такива със слабо отношение към образованието. Тя съдейства за пълноценното участие на тези родители в образователния процес, както и мотивация за активно приобщаване на техните деца в системата на училищното образование.

Направена е демаркация и допълняемост на дейностите по разработените НП за 2022 г. с дейностите по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, в т.ч. Програма за образование 2021-2027 и Националния план за възстановяване и устойчивост. Поставено е изискване дейностите и средствата по националните програми да не дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други програми и проекти.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет, тъй като необходимите средства за реализиране на националните програми в размер на 242 600 000 лв. ще се осигуряват в рамките на разчетените средства за тази цел по бюджета на МОН и за сметка на предвидените средства в централния бюджет за 2022 година. Проектът на акт не води до изменения в целевите стойности на показателите за изпълнение на програми, в т.ч. на ключовите индикатори и не изисква допълнителни финансови разходи/трансфери или други плащания по бюджета на Министерството на образованието и науката.

С одобряването и изпълнението на националните програми за развитие на образованието през 2022 година се очаква да бъдат подпомогнати основните

образователни политики, реализирани от МОН, включително политиките за утвърждаване приобщаващия характер на образованието; достъпа до образование на всички деца и ученици с фокус към уязвимите групи, включително роми; утвърждаване на компетентностния подход, на иновациите във всички аспекти на образователния процес; придобиване на ключови компетентности за учене през целия живот.

Проектът на решение не въвежда норми на европейското право, поради което не се налага изготвяне на справка за съответствието му с него.

Съгласно изискванията на чл. 85 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация проектът на акт и докладът към него са публикувани за обсъждане на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното и на основание на чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, във връзка чл. 286, ал. 3 от ЗПУО, предлагам на Министерския съвет да приеме проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на национални програми за развитие на образованието за 2022 година.

АКАД. НИКОЛАЙ ДЕНКОВ

Министър на образованието и науката